

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringplan@plst.dk
sagsnr. 2023-7239

København den 14. marts 2024

Vedr. Høring af vejledning om strategisk planlægning for bymidter

Landsforeningen BY og LAND DANMARK har modtaget udkast til "Vejledning om strategisk planlægning for bymidter" i høring fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Kravet om strategisk planlægning for bymidter blev indført i Planloven på baggrund af to politiske aftaler: "Mere liv i bymidten og landdistrikterne" (2021) og "Opfølgning på evaluering af Planloven m.v." (2022).

I den foreliggende vejledning behandles hvilke krav, der stilles til kommunerne i arbejdet med den strategiske planlægning for bymidter.

Landsforeningen er i princippet enig i, at der kræves en særlig planlægningsindsats for at opretholde bymidterne i vore gamle købstæder som aktive dele af byen. De store bygningskulturelle værdier som findes i vore bymidter bevares bedst, hvis de fortsat indgår på en levende måde i byens liv og derfor benyttes og vedligeholdes.

Men det kræver at bymidterne udvikles i respekt for de kulturmiljøer, som bymidterne udgør og at dette hensyn ikke underordnes en kommerciel udvikling.

Landsforeningen finder det således alt for begrænset, hvis udpegningen af bymidten i den strategiske planlægning alene skal tage udgangspunkt i den detailhandelsmæssige afgrænsning af bymidten i kommuneplanen, således som det fremgår af udkastets afs. 2.1.

I vejledningens afs. 3.3 behandles målsætninger og virkemidler for udviklingen af bymidter. Det nævnes her, at "bevaring af kulturmiljøer og – bygninger" er væsentlige virkemidler i forbindelse med skabelsen af en levende bymidte.

Landsforeningen hilser det velkomment, at vejledningen fastlægger det som obligatorisk, at der tages stilling til dette spørgsmål i forbindelse med den strategiske planlægning.

I vejledningens afs. 3.4 henvises til kravene til kommuneplanerne om at indeholde retningslinjer til sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier - herunder udpegning i

kommuneplanen af bevaringsværdige bygninger - og kommunerne opfordres i vejledningen til at foretage en vurdering af, hvordan de kulturhistoriske værdier understøtter en levende bymidte.

Landsforeningen skal i denne sammenhæng minde om, at der fortsat er mange kommuner, hvor registreringen af bevaringsværdige bygninger er mangelfulde, ikke omfatter hele kommune eller bygger på forældet materiale.

Det er derfor en forudsætning for en vellykket planlægning af bymidterne, at det planlægningsmæssige grundlag er i orden, og der foreligger en opdateret kortlægning af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer i bymidterne.

Det bør være obligatorisk, at der redegøres for status for denne registrering i redegørelsen for den del af kommuneplanen, som indeholder strategisk planlægning for bymidter

Landsforeningen savner desuden, at hele spørgsmålet om bymidternes sammenhæng med havneområder - områder, som findes i næsten alle vore købstæder – behandles i vejledningen i forbindelse med arbejdet for mere liv i bymidterne.

I vejledningens afs. 3.2 understreges, at "Planlægningen for bymidterne skal udarbejdes i dialog med private og civile aktører i byen .... for at opnå en bred forankring af målsætninger og virkemidler".

Vejledningen indeholder nogle gode eksempler på erfaringer med dialog og inddragelse, men selve vejledningsteksten omfatter alene inddragelse af offentligheden i forbindelse med revisionen af kommuneplanen.

Landsforeningen finder, at interessegrupper – f.eks. lokale foreninger der arbejder med bygningskultur – bør inddrages i hele den proces, der fører frem til den strategiske plan for bymidten.

Ligeledes bør de lokale museer inddrages på et tidligt tidspunkt i planlægningen for at sikre, at den store viden om kulturværdier, som findes her, udnyttes fuldt ud

Dette vil medvirke til, at hensynet til vores bygningsarv indgår fuldt ud i planlægningen af bymidterne.

Spørgsmål kan rettes til sekretariatet på 70 22 12 99.

Med venlig hilsen

Iben Bækkelund Jagd
Formand i By og Land Danmark
Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur